מהם הכרעה וניצחון?

written by ד"ר אל"מ במיל' חנן שי | 21.11.2024

לאחרונה, בדיון פתוח של ועדת החוץ והביטחון, קצין בכיר שעל פי דיווחים הרמטכ"ל מתכוון לקדם אותו לדרגת אלוף טען שלצה"ל אין הגדרות תורניות למונחים "הכרעה" ו"ניצחון". בהמשך הדיון הובאו בפני המשתתפים הגדרות מאירות עיניים של מונחים אלה במילון למונחי צה"ל, שהמעמד של תוכניו הוא כמעמדו של כל חומר צבאי תורני מאושר כדינו של חוק מדינה.

לזכותו של הקצין הבכיר ועתיר הניסיון קרבי, ייאמר שהוא דיבר אמת ושאינו מכיר את המונחים או את תורת הלחימה (תו"ל) המקורית של צה"ל שממנה נגזרו מונחי מילון צה"ל. "התורות" שהקצין ובני דורו מכירים מצוות מהאצבע, וצה"ל אימץ אותן בשנים 2002-2004 בלא ידיעת הדרג המדיני דאז.

"התורות" האלה גרמו לתבוסת צה"ל ב־2006, שבעקבותיה הוקמו ועדות וינוגרד ושומרון. לו מפקדי צה"ל היו ממלאים את הנחיותיהם ומשליכים את ה"תורות" הפסולות לפח בוודאות היו נמנעות התבוסה ב־2014, התבוסה הצורבת ב־7 באוקטובר ומלחמות ההתשה שצה"ל מנהל ברצועה ובלבנון כבר יותר משנה.

אין טעם להמתין לוועדות חקירה. ברור לחלוטין שאם הוועדות שיוקמו ישפטו את 7 באוקטובר ואת המלחמה לאור העקרונות והכללים האוניברסליים של מלחמה הן יגיעו למסקנות זהות למסקנות של ועדות החקירה הקודמות, ובעיקר למסקנותיו ולהמלצותיו הדוקטרינריות של רא"ל שומרון המנוח.

על שר הביטחון הנכנס לעשות את מה שמפקדי צה"ל וקודמיו בתפקיד לא עשו מאז 2007 להנחות את צה"ל להסב מייד את חשיבתם של מפקדיו, בעיקר הבכירים, לחשיבה המקצועית המתחייבת מתו"ל צה"ל הקבועה בחוק וממדיניות ההגנה הלאומית של ישראל.

מאחר שצה"ל כבר לא יכול לבצע את ההסבה המקצועית הנדרשת בכוחות עצמו, נכון יהיה שהשר ימנה צוות הסבה מקצועי מטעמו שיסייע לצבא.

נכון להרכיב את צוות ההסבה־חניכה ממומחים לאמנות המלחמה, לתו"ל צה"ל, לתולדות צה"ל ולמלחמותיו, ולהעמיד בראשו מפקד שהצטיין במלחמות העבר על שום שפעל לאור העקרונות והכללים האוניברסליים של מלחמה, כמתחייב מתו"ל צה"ל.

מומלץ שהשר יטיל על הצוות, בשיתוף עם המטכ"ל, להכין תוכנית סדורה להסבתו המקצועית של הפיקוד מדרגת סא"ל ומעלה, בפרק זמן שלא יעלה על שלושה חודשים. תוכנית דומה ביעדיה ("צוות ההפעלה") הופעלה בהנחיית הדרג המדיני בשלהי מלחמת העצמאות, ומי שעמד בראשה היה לסקוב.

מאמץ הסבתו של צה"ל מצבא מרתיע בחזרה לייעודו המקורי, להוות צבא מכריע, חייב להיפתח בהסבתו המקצועית של סגל הפיקוד הכללי (ספ"כ). "הציר המרכזי" לעבודת ספ"כ, פונקציית ראש אג"ס, נגרע במהפכה שצה"ל ביצע על דעת עצמו בתורותיו ובארגונו, והחזרת הפונקציה הזו היא קריטית לשיקומם המהיר של המטכ"ל ושל צה"ל.

כנגזר מתוכנית ההסבה התורנית הצעד הראשון לשיקומו החפוז של צה"ל נכון יהיה שהשר ינחה את הרמטכ"ל לא לקדם בדרגה ובתפקיד קצינים שלא עברו את ההסבה, בכלל זה קצינים בכירים, שקידומם מותנה בקבלת אישור השר והממשלה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 20.11.2024.

הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.